

Tjänsteutlåtande

Utbildningsförvaltningen

Datum 2020-11-12

Dnr FGN 2020/0337

Till Förskole- och grundskolenämnden

Införande av permanent strukturbidrag för resursskolor

Sammanfattning

I utbildningsförvaltningens utredning om likvärdig resursfördelning 2020-11-09, föreslås ett permanent strukturbidrag till resursskolor samt centrala särskilda undervisningsgrupper, där elever folkbokförda i Österåkers kommun har sin placering. Strukturbidraget ska kompensera för ökade kostnader som dessa verksamheter har till följd av att de begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Genom ett strukturbidrag ska enheterna få mer förutsägbara och hållbara förutsättningar jämfört med idag. Strukturbidraget syftar till att utförarna ska få bättre förutsättningar att anordna undervisning av god kvalitet.

Beslutsförslag

Förskole- och grundskolenämnden föreslår besluta

1. Ett permanent strukturbidrag till resursskolor samt centrala särskilda undervisningsgrupper, där elever folkbokförda i Österåkers kommun har sin placering, införs från och med den 1 januari 2021. Det innebär för 2021 att fördela 27 354 kr per år och inskriven elev.
2. Finansiering av strukturbidrag sker inom ramen för Förskole- och grundskolenämndens budget.

Bakgrund

Den 10 november 2019 fattade Förskole- och grundskolenämnden beslut om att Österåkers kommun tillfälligt skulle betala ut ett strukturbidrag om 13 475 kr per elev och termin under höstterminen 2019 och vårterminen 2020 till resursskolor där elever folkbokförda i Österåkers kommun hade sin skolplacering. Beslutet baserades på en översyn som genomfördes med anledning av de konsekvenser, till följd av en förändring i tillämpning av rättspraxis inom området tilläggsbelopp, som drabbade i synnerhet så kallade resursskolor. Utbildningsförvaltningen fick samtidigt i uppdrag av Förskole- och grundskolenämnden att utreda hur en likvärdig resursfördelning avseende elevstöd skulle kunna se ut i ett längre och mer hållbart perspektiv.

Det temporära strukturbidraget förlängdes för höstterminen 2020

Fristående resursskolor finansieras i enlighet med skollagen på samma sätt som grundskolor, med ett grundbelopp per elev och i förekommande fall ett tilläggsbelopp för särskilt stöd. Huvudmän för resursskolor har i olika sammanhang uppgivit att de har en högre kostnad för bland annat personaltäthet, administration och elevhälsa än en vanlig grundskola. Dagens finansiering med tilläggsbelopp per elev har visat sig ha begränsningar när det gäller att kompensera för ökade

Tjänsteutlåtande

kostnader i verksamhetens grundorganisation. Strukturbidraget är därför tänkt att utgöra ett komplement till grundbeloppet för att bidra till finansiering av organisatoriska merkostnader

Förvaltningens slutsatser

Likvärdiga villkor

I utbildningsförvaltningens utredning om likvärdig resursfördelning 2020-11-09, föreslås en mer likvärdig resursfördelningsmodell för särskilt stöd, vilket förutom hanteringen av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, även omfattar strukturbidrag till resursskolor samt centrala särskilda undervisningsgrupper. Ett permanent strukturbidrag bedöms ge ökade möjligheter för resursskolorna och de centrala särskilda undervisningsgrupperna att anpassa sin grundorganisation och därmed ge mer stabila ekonomiska förutsättningar i syfte att anordna undervisning av god kvalitet.

Strukturbidrag regleras inte specifikt i skollagen, men har i samråd med andra kommuner, samverkansorganet Storsthlm samt Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömts som en möjlig modell för finansiering utöver den ordinarie elevpengen, utifrån lagstiftarens intentioner om likvärdiga villkor och fördelning av resurser efter elevers behov. I dagsläget fördelas strukturbidrag i Österåkers kommun avseende socioekonomiska faktorer, så kallat SALSA, samt glesbygdskompensation, så kallat skärgårdsstöd.

Lagstiftningen om tilläggsbelopp för fristående skolor påverkas inte i dagsläget av att huvudmannen samtidigt uppbär ett strukturbidrag. En fristående huvudman har fortfarande rätt att ansöka om tilläggsbelopp för enskilda elever. Rådande bedömningsnivå avseende tilläggsbeloppersättning är oberoende av ett införande av strukturbidrag.

Det bör understrykas att finansieringsförslaget med strukturbidrag till resursskolor och centrala särskilda undervisningsgrupper inte är likställt med en strävan efter segregerade lösningar i skola och utbildning på motsvarande sätt som strukturbidrag med socioekonomisk viktning inte är likställt med att gynna skolsegregation. Insatser som stärker integrerade lösningar i skolan samt bidrar till ökad kompetens hos lärare och skolledare, avseende anpassningar och variation i undervisningen, är de insatser som bäst gynnar elevernas målpuppfyllelse.

Ekonomi

Utgångspunkten för beräkning av strukturbidragets storlek har varit att det ska bidra till att täcka de ökade kostnader som resursskolor och centrala särskilda undervisningsgrupper har med anledning av att de begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Utbildningsförvaltningen har gjort bedömningen att nivån på strukturbidrag bör motsvara det temporärt utbetalda bidraget och utgå per folkbokförd elev inskriven vid en resursskola eller central särskild undervisningsgrupp.

Överväganden av strukturbidrag storlek

- Strukturbidrag ska ge förutsättningar för en stabil grundorganisation för huvudmannen genom ett icke försumbart särskilt bidrag för organisatoriska merkostnader.
- Lagstiftningen om tilläggsbelopp för fristående skolor kvarstår vilket innebär att en betydande del av finansieringen för resursskolor fortfarande kommer att bestå av grundbelopp respektive ett eventuellt tilläggsbelopp.

Tjänsteutlåtande

- Rådande bedömningsnivå avseende tilläggsbeloppsersättning påverkas inte av ett införande av strukturbidrag.
- Ersättningsnivån ska inte förstärka ekonomiska drivkrafter för organisatoriskt segregering lösningar för elever i behov av särskilt stöd.

För att vara berättigad till strukturbidrag ska två kriterier ska vara uppfyllda.

- Den fristående huvudmannen ska ha tillstånd från Skolinspektionen att begränsa sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd.
- Aktuellt åtgärdsprogram skall finnas för varje inskriven elev folkbokförd i Österåkers kommun.

För att ersättning ska utbetalas ska även huvudmannen skicka in ett antal uppgifter som härrör skälet till huvudmannens ökade kostnader.

- Antal anställda lärare och inskrivna elever
- Antal anställda specialpedagoger och speciallärare
- Antal anställda inom elevhälsan

Uppgifterna lämnas i samband med ansökningsblanketten. Uppgifterna används årligen i utbildningsförvaltningens kvalitetsrapportering till Förskole- och grundskolenämnden.

Totalt prognoseras kostnaderna för strukturbidrag att 2021 uppgå till cirka 4,8 beroende på antal antagna elever. Sedan 2016 har andelen elever som har sin skolplacering i en fristående resursskola ökat. Om utvecklingen fortsätter i samma riktning och omfattning finns risk för ökade kostnader för strukturbidrag och tilläggsbelopp, både initialt och på längre sikt.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

FGN 2019/0392 Införande av temporärt strukturbidrag
FGN 2020/0101 Förlängt temporärt strukturbidrag
FGN 2020/0327 Utredning – likvärdig resursfördelning

Bilagor

1. Utredning – likvärdig resursfördelning 2020 11 09

Louise Furness
utbildningsdirektör

Expedieras